

СИЛАБУС КУРСУ
«Психологічний супровід дітей з особливими потребами»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для студентів спеціальності «Психологія» («Практична психологія»)
факультету педагогіки та психології

Назва курсу	Психологічний супровід дітей з особливими потребами
Адреса викладання курсу	м. Київ, вул. Тургенівська 8 / 14, 10 поверх , аудиторія 10-11 Середа 14.00
Контактна інформація щодо викладача	Чистяк Ольга Володимирівна o.v.chystyak@npu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Щопонеділка з 11.00 до 13.00 та перед іспитом у червні
Сторінка курсу	
Передумови зарахування на курс	Вивчення даної дисципліни неможливе без професійних знань і умінь, набутих при опануванні курсів: «Патопсихологія», «Психодіагностика», «Організація психологічної служби», «Основи психопрофілактики», «Загальної психології».
Мета та завдання курсу	Метою курсу є формування професійної компетентності студентів психологів з планування та здійснення психологічного супроводу дітей з особливими потребами; вироблення умінь і навичок практичного застосування теоретичних знань. Основними завданнями вивчення даної дисципліни є: <ul style="list-style-type: none"> - формування у студентів знань з теоретичних основ організації та здійснення психологічного супроводу дітей з особливими потребами; - вироблення практичних навичок роботи з використанням знань даного курсу; - стимулювання творчої активності в ході самостійної роботи та виконання науково-ослідних завдань.
Міждисциплінарні зв'язки	Зміст курсу тісно пов'язаний із такими дисциплінами: «Спеціальна психологія», «Педагогічна психологія», «Патопсихологія», «Психодіагностика», «Організація психологічної служби», «Основи психопрофілактики», «Загальної психології»
Інформація про курс (про що йде мова)	Зміст дисципліни охоплює два модуля. У межах першого модуля «Теоретико-методологічні засади психологічного супроводу дітей з проблемами у розвитку» студенти усвідомлюють сутність, зміст та завдання інклюзивної освіти, ознайомлюються із основними напрямками психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими потребами у закладах освіти. У межах другого модуля «Напрямок психологічної допомоги дітям з проблемами у розвитку» студент ознайомлюється з особливостями психологічної допомоги дітям з особливими потребами та сім'ям, які виховують таку дитину; розвивають практичні навички роботи з такими дітьми.
Чому це актуально, цікаво чи	Оптимізація управління організаціями передбачає врахування різних факторів, які впливають на даний процес (політичних, економічних, законодавчих тощо). Поміж них важливе місце займають <i>психологічні</i> — фактори, пов'язані з урахуванням

важливо?	індивідуально-психологічних особливостей людей і закономірностей їх взаємодії в соціальних групах та організаціях.
Місце навчальної дисципліни в системі професійної підготовки фахівця	Навчальна дисципліна «Психологічний супровід дітей з особливими потребами» є вибірковою, вона – складова блоку «Дитяча психологія».
На які питання відповідь курсу і його головний аргумент?	У процесі вивчення курсу майбутній фахівець отримує знання про особливості дітей з особливими потребами та навички роботи з такими дітьми. Набуває навички психологічного супроводу сімей, що виховують дітей з порушеннями у розвитку Головний аргумент: оволодіння професійними знаннями і вміннями щодо роботи з дітьми з особливими потребами та їхніми родинami.
Очікувані результати навчання	<p>Компетентності: ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ФК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову) ФК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну діяльність відповідно до запиту ФК11. Здатність дотримуватися норм професійної етики ФК12. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.</p> <p><i>Знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • основні види відхилень, психофізіологічні особливості і категорії дітей з порушенням розвитку; • особливості пізнавальних процесів, діяльності та поведінки дітей з різними психофізіологічними та інтелектуальними порушеннями розвитку; • нормативно-правові документи, що визначають основні права дітей, з особливими потребами; • систему допомоги дітям з особливими потребами; • особливості організації освіти дітей з особливими потребами; • форми виховання та корекційної роботи з дітьми, які мають порушення розвитку і поведінки • напрямки корекційної освіти дітей з особливими потребами. <p><i>Вміти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • застосовувати теоретичні знання з курсу у практичній професійній діяльності; • аналізувати медичну і психолого-педагогічну документацію дітей; • виявляти психофізіологічні особливості діяльності і труднощі в навчальній роботі школярів, визначати шляхи їх подолання; <p>розробляти програми, адекватно підбирати методи роботи з дітьми з особливими потребами;</p> <ul style="list-style-type: none"> • ефективно застосовувати різноманітні методи і прийоми роботи з дітьми з особливими потребами; • ефективно взаємодіяти з педагогічними працівниками освітніх організацій і

	<p>іншими фахівцями з питань розвитку дітей;</p> <ul style="list-style-type: none"> • здійснювати психологічну просвіту педагогічних працівників та батьків (опікунів) з питань психічного розвитку дітей.
Методи навчання	Пояснення, навчальна дискусія, метод конкретизації, індуктивний і дедуктивний методи, метод виокремлення основного
Перелік основних практичних завдань	<p>Модуль 1. «Теоретико-методологічні засади психологічного супроводу дітей з проблемами у розвитку»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розробка рекомендацій для педагогів та адміністрації . 2. Підбір методик для діагностики розумового розвитку дітей з особливими потребами <p>Модуль 2. модуля «Напрями психологічної допомоги дітям з проблемами у розвитку»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Складання характеристики на дитину з особливими потребами. 2. Розробка індивідуальної програми розвитку. 3. Розробка рекомендацій для батьків.
Література для вивчення дисципліни	<p>Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бондар В.І. Проблеми корекційного навчання у спеціальній педагогіці : навч. посіб. / В.І. Бондар – К. : Наш час, 2005 – 176с. 2. Грачев Л.К. Программа социальной работы с семьями, имеющими детей-инвалидов // Социальное обеспечение. - 1995. №9 3. Ілляшенко Т. Затримка психічного розвитку дітей: причини виникнення та корекція. Кроки до компетентності та інтеграції в суспільство: Науково-методичний посібник / За ред.Н. Софій, І. Єрмакова та ін.. – К.: Контекст, 2000 - 58 с. 4. Інклюзивна школа: особливості організації та управління: Навчально-методичний посібник / Кол. авторів: Колупаєва А.А., Софій Н.З.,Найда Ю.М. та ін. За заг. ред. Даниленко Л.І. - К. : 2007 – 128 с. 5. Колупаєва А.А. Інклюзивна освіта: реалії та перспективи: монографія / А.А. Колупаєва. – К. : Саміт-Книга, 2009 – 271 с. 6. Костюк Г.С. Навчально-виховний процес і психічний розвиток особистості / Костюк Г.С. – К. : Рад.школа, 1989. – 608 с.; 7. Кравченко Г.Ю. Інклюзивна освіта в ДНЗ / Г.Ю.Кравченко,Г.О.Сіліна. – Х. : Ранок, 2014. – 176 с. <p>Допоміжна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Бакирова Г.Х. Тренинг управления персоналом. – СПб.: Речь, 2004. – 400с. 2. Большаков А.С., Михайлов В.И. Современный менеджмент: теория и практика. – СПб.: Питер, 2002. – 416с 3. Виханский О С., Наумов А.И. Менеджмент: Учебник. – М.: Гардарики, 1999. 4. Вудкок М., Френсис Д. Раскрепощенный менеджер. – М.: МП «Дело», 1991. – 321с. 5. Грей К. Организации. Теории, конфликты и менеджеры. – Харьков.: «Гуманитарный Центр». – 2008. – 196с. 6. Карамушка Л.М., Малигіна М.П. Використання інтерактивних технік у процесі підготовки менеджерів та персоналу освітніх організацій до управління. – К.- Рівне, 2003. – 20с. 1. Гилберт К. Аутизм: Медицинское и педагогическое воздействие / К. Гилберт, Т. Питерс. – М.: ВЛАДОС, 2003. – 144 с. 2. Психология детей с отклонениями и нарушениями психического развития / Сост.

	<p>В. М. Астапов, Ю. В. Микадзе – СПб.: Питер, 2001. – 379 с.</p> <p>3. Психология аномального развития ребенка: Хрестоматия в 2 т / Под редакцией В. В. Лебединского и М. К. Бардышевой. Т. I. - М: ЧеРо: Высш. шк.: Изд-во МГУ, 2002. — 744 с.</p> <p>4. Психология аномального развития ребенка: Хрестоматия в 2 т / Под редакцией В. В. Лебединского и М. К. Бардышевой. Т. II. — М.: ЧеРо: Высш. шк.: Изд-во МГУ, 2002.— 818 с.</p>			
Політика курсу	<p>Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).</p> <p>Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).</p> <p>Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із викладачем. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p>			
Політика оцінювання	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою протягом семестру			
	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
	Робота на семінарському (практичному) занятті (в тому числі доповідь, виступ, повідомлення, участь у дискусії)	4	18	72
	Робота на лекційному занятті	1	8	8
	Модульна контрольна робота	20	1	20
	максимальна кількість балів 100			
	Екзамен 100 б. Підсумкова оцінка: середнє арифметичне оцінок за семестр і за екзамен.			
	Політика виставлення балів. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час семінарських (практичних) занять			

